

BULETIN INFORMATIV

INSTITUTUL NAȚIONAL AL JUSTIȚIEI
NATIONAL INSTITUTE OF JUSTICE

Legislație și noutăți din domeniul juridic

nr. 34 din 22.12.2025

ANUNȚURI

RESURSE ELECTRONICE

MATERIALE PENTRU STUDIU INDIVIDUAL

**ADMITEREA
la instruire și susținerea
examenului
în temeiul vechimii în
muncă**

BULETINUL INFORMATIV AL INSTITUTULUI NAȚIONAL AL JUSTIȚIEI – O NOUĂ RESURSĂ PENTRU COMUNITATEA JURIDICĂ

Buletinul informativ al Institutului Național al Justiției este o inițiativă aflată în continuă dezvoltare, dedicată judecătorilor, procurorilor, audienților și tuturor profesioniștilor din domeniul dreptului.

În etapa actuală, buletinul oferă o selecție structurată de informații juridice relevante, reunite în mai multe rubrici tematice. Fiecare ediție urmărește să prezinte conținutul într-un format concis și accesibil.

Buletinul Informativ este publicat săptămânal pe site-ul nostru, cu posibilitatea [abonării/dezabonării](#) la notificări prin e-mail. Toate edițiile [sunt disponibile online](#), facilitând astfel consultarea lor oricând este necesar.

Vă invităm să urmăriți evoluția acestei inițiative și să ne împărtășiți sugestiile dumneavoastră pentru a o adapta cât mai bine nevoilor comunității juridice [AICI](#).

MODIFICĂRI LEGISLATIVE/NORMATIVE

- Parlamentul a modificat Legea privind actele de identitate din sistemul național de pașapoarte. [VEZI HOTĂRÂREA AICI](#).
- Guvernul a emis Hotărârea pentru modificarea anexei nr. 1 la Regulamentul cu privire la modul de stabilire și plată a indemnizațiilor adresate familiilor cu copii, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1478/2002. [VEZI HOTĂRÂREA AICI](#).
- Executivul a adoptat Hotărârea nr. 771 din 17.12.2025 privind stabilirea cuantumului salariului minim pe țară pentru anul 2026. [VEZI HOTĂRÂREA AICI](#).
- În vederea prevenirii și combaterii dopajului în sport, Agenția Națională Antidoping a emis Ordinul nr. 12 din 11.12.2025 cu privire la aprobarea și publicarea Listei interzise pentru anul 2026. [VEZI ORDINUL AICI](#).

CENTRUL DE INFORMAȚII JURIDICE

MD-2004, Republica Moldova, Chișinău, str. S.Lazo, 1

(+373 22) 233 067

inj@inj.gov.md

www.inj.md

JURISPRUDENȚA CURȚII CONSTITUȚIONALE

Prin **Hotărârea nr. 170 din 20 noiembrie 2025**, Curtea Constituțională a examinat admisibilitatea unei excepții de neconstituționalitate ridicate în cadrul procedurii de recunoaștere și executare, pe teritoriul Republicii Moldova, a unei sentințe penale pronunțate de Înalta Curte de Casație și Justiție a României împotriva lui Cristian (Mihai) Rizea. Sentința viza, între altele, confiscarea sumei de 300.000 de euro pentru infracțiunea de trafic de influență.

Excepția a avut ca obiect dispoziții din Codul de procedură penală referitoare la sechestrul bunurilor (art. 203 alin. (2), 205, 209 și 210) și norma de drept penal privind confiscarea extinsă (art. 106¹ CP), în redactarea anterioară Legii nr. 35/2025. Autorul a susținut că normele criticate permit aplicarea sechestrului și a confiscării extinse inclusiv asupra bunurilor terților, fără garanții procedurale suficiente, afectând dreptul de proprietate, prezumția de nevinovăție, egalitatea în fața legii și accesul liber la justiție.

Curtea Constituțională nu a procedat la examinarea fondului criticilor, limitându-se la analiza condițiilor de admisibilitate. Instanța a reiterat jurisprudența sa constantă potrivit căreia excepția de neconstituționalitate trebuie să aibă un caracter

concret și reparator, fiind aptă să producă efecte directe asupra situației juridice a autorului. În speță, Curtea a reținut că argumentele formulate vizează, în realitate, drepturile patrimoniale ale unui terț (soția condamnatului), și nu pe cele ale autorului excepției.

În aceste condiții, Curtea a calificat demersul drept o veritabilă *actio popularis*, inadmisibilă în cadrul controlului de constituționalitate *a posteriori*, și a constatat lipsa legăturii efective dintre norma contestată și o pretinsă vătămare directă a autorului excepției. Prin urmare, sesizarea a fost declarată inadmisibilă, fără examinarea fondului criticilor, hotărârea consolidând rolul excepției de neconstituționalitate ca instrument de protecție concretă a drepturilor subiective și nu ca mijloc abstract de contestare a politicii legislative în materie penală și procesual penală.

Preluat și adaptat: legis.md.

JURISPRUDENȚA CtEDO

Hotărârea Černý și alții vs. Republica Cehă tratează protecția confidențialității corespondenței dintre avocat și client în epoca digitală, în contextul extragerii de probe electronice din dispozitivele unui inculpat. Autoritățile naționale au accesat mesaje și documente schimbate între client și avocații săi, fără garanții procedurale adecvate, deși cei cinci avocați ai apărării nu erau persoane vizate în cauză.

Curtea a constatat mai multe încălcări ale drepturilor garantate de Convenție.

Articolul 8 – Dreptul la respectarea vieții private și a corespondenței. Interferența autorităților cu comunicațiile confidențiale dintre avocați și client nu era „în conformitate cu legea”, deoarece cadrul normativ intern nu oferea garanții clare, previzibile și suficiente pentru protejarea datelor privilegiate în faza de extragere și analiză a dispozitivelor electronice. În esență, Curtea a extins protecția corespondenței avocat-client la materialele stocate pe dispozitivele clientului, nu doar pe cele ale avocatului, subliniind necesitatea unor proceduri specializate de filtrare și

segregare înainte de accesul autorităților la conținut.

Articolul 13 – Dreptul la un remediu efectiv. Avocații nu au avut la dispoziție un mecanism juridic eficient pentru a solicita eliminarea sau distrugerea materialelor privilegiate odată ce acestea au fost incluse în dosarul penal, ceea ce a generat o încălcare a dreptului la remediu.

Decizia reafirmă rolul fundamental al confidențialității relației avocat-client într-un stat de drept, inclusiv atunci când datele sunt stocate pe dispozitivele clientului, și impune standarde ridicate de previzibilitate și garanții procedurale pentru autorități în gestionarea probelor digitale.

Preluat și adaptat: hudoc.echr.coe.int.

JURISPRUDENȚA CJUE

În cauza **Sidi Bouzid (C-184/24)**, Curtea de Justiție a Uniunii Europene a interpretat dispozițiile **Directivei 2013/33/UE** privind standardele pentru primirea solicitanților de protecție internațională. Cauza a vizat compatibilitatea cu dreptul UE a unei legislații naționale care permite retragerea totală a condițiilor materiale de recepție (locuință, hrană, îmbrăcăminte și sprijin financiar) în cazul refuzului repetat de a accepta transferul la un alt centru de cazare.

CJUE a stabilit că refuzul transferului la un alt centru de cazare nu poate constitui temei pentru retragerea tuturor condițiilor materiale de recepție, dacă astfel de măsuri ar pune în pericol nevoile de bază ale solicitantului și ar contraveni demnității umane garantate de directive. Retragerea totală a condițiilor de recepție este, prin urmare, incompatibilă cu Directiva atunci când nu există un motiv legitim și proporțional, iar situația persoanei implicate - în special dacă este vorba de un părinte singur cu copil minor - impune protecție sporită.

Totuși, CJUE a precizat că o conduită persistentă și nejustificată, care afectează funcționarea sistemului de recepție poate constitui o încălcare gravă a normelor centrului de cazare, permițând statului membru să aplice sancțiuni proporționale. Astfel, autoritățile naționale pot recurge la mijloace legale de coerciție pentru executarea transferului, însă fără a priva persoanele de beneficiile materiale esențiale.

Hotărârea clarifică limitele în care statele membre pot reglementa condițiile de recepție, impunând standardele minime prevăzute de dreptul UE și protejând persoanele vulnerabile împotriva unor sancțiuni care le-ar priva de accesul la necesitățile de bază, ceea ce prezintă un standard juridic important în materia azilului și protecției internaționale.

Preluat și adaptat: curia.europa.eu.

Fundația René Cassin: sesiunea de vară 2026

Fundația René Cassin – Institutul Internațional al Drepturilor Omului organizează, la Strasbourg, în perioada **29 iunie - 24 iulie 2026, cea de-a 55-a ediție a Sesiunii de vară**, dedicată studiului și promovării drepturilor omului.

Programul de formare se adresează persoanelor interesate de protecția drepturilor fundamentale, inclusiv studenților, cadrelor didactice și cercetătorilor din domeniile juridic, politic, uman și social, funcționarilor naționali și internaționali, profesioniștilor din domeniul juridic, reprezentanților organizațiilor neguvernamentale, precum și altor specialiști din diverse sectoare de activitate.

Sesiunea de vară 2026 este structurată în trei module distincte:

- primul modul, desfășurat în perioada 29 iunie - 10 iulie 2026, include cursuri generale dedicate spiritului de rezistență și drepturilor omului, completate de conferințe tematice;

- al doilea modul, organizat între 13 și 17 iulie 2026, este consacrat dreptului internațional umanitar și se desfășoară în parteneriat cu Comitetul Internațional al Crucii Roșii;
- al treilea modul, programat în intervalul 20 - 24 iulie 2026, este dedicat dreptului internațional penal.

Cursurile vor fi susținute în **limbile franceză, engleză și spaniolă**.

Condițiile și taxele de participare le găsiți în **BROȘURA INFORMATIVĂ**.

Înscrierea se realizează online, prin completarea formularului oficial disponibil pe pagina Fundației René Cassin.

Accesați AICI!

OPORTUNITĂȚI DE FORMARE - ERA

Institutul Național al Justiției informează judecătorii, procurorii și avocații din Republica Moldova despre posibilitatea de a participa la **două webinare**. Acestea fac parte dintr-o serie de cinci webinare organizate de **Academia de Drept European (ERA)**, cu sprijinul financiar al Uniunii Europene, având ca obiectiv consolidarea cooperării judiciare transfrontaliere și a mecanismelor de recunoaștere a hotărârilor judecătorești în contextul detenției.

Se recomandă transmiterea formularelor de înscriere cu cel puțin trei zile înainte de desfășurarea evenimentelor.

1. Webinar „Decizia-cadru 584: Mandatul european de arestare”

Programul de instruire va avea loc **online**, pe platforma **Zoom**, în limba engleză, pe data de **30 ianuarie 2026**.

În cadrul sesiunii de formare vor fi explicate prevederile mandatului european de arestare, precum și rolurile și responsabilitățile profesioniștilor implicați în aplicarea măsurilor prevăzute, atât în statele membre ale UE emitente, cât și în cele de executare.

Condiții de participare:

- participarea este gratuită;
- înscrierea se face individual, direct de către participanți.
- se va elibera certificat de participare celor care vor asista pe întreaga durată a webinarului.

Persoanele interesate sunt rugate să completeze [formularul de înscriere online](#).

Mai multe detalii sunt disponibile [AICI](#).

2. Webinar „Directiva 2014/41/UE privind Ordinul european de anchetă (EIO) în materie penală”

Programul de instruire va avea loc **online**, pe platforma **Zoom**, în limba engleză, pe data de **25 februarie 2026**.

În cadrul sesiunii de formare vor fi analizate dispozițiile Directivei 2014/41/UE, precum și rolurile și responsabilitățile profesioniștilor implicați în punerea în practică a măsurilor prevăzute, atât în statele membre ale UE emitente, cât și în cele de executare.

Condiții de participare:

- participarea este gratuită;
- numărul de locuri este limitat, iar înscrierea se face individual, direct de către participanți;
- se va elibera certificat de participare celor care vor asista pe întreaga durată a webinarului.

Persoanele interesate sunt rugate să completeze [formularul de înscriere online](#).

Mai multe detalii sunt disponibile [AICI](#).